

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
в.о. декана економічного факультету
Ростислав Михайлишин
“21” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Діяльність суб'єктів господарювання у сфері соціального
забезпечення**

освітній рівень	перший (бакалаврський)
галузь знань	23 Соціальна робота
спеціальність	232 Соціальне забезпечення
освітня програма	«Соціальне забезпечення»
факультет	Економічний

2022-2023 навчальний рік

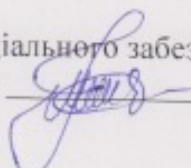
Робоча програма навчальної дисципліни « Діяльність суб'єктів господарювання у сфері соціального забезпечення » для студентів спеціальності 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Соціальне забезпечення»)

Розробник: Кадикало О. І., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

в.о.завідувача кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом

Наталя Шегинська

© Кадикало О. І., 2022

© ЛНУ ім.Івана Франка, 2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 23 Соціальна робота	Нормативна	
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Рік підготовки	
Змістових модулів –		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
		3-й	-
Загальна кількість годин – 150 год	Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 4 год самостійної роботи студента – 3 год		32 год.	-
		Практичні, семінарські	
		48 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		70 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
			-
	Вид контролю:		
	екзамен	-	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 1,14

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Діяльність суб'єктів господарювання у сфері соціального забезпечення» є надання знань щодо господарських правовідносин, правового статусу суб'єктів господарювання, порядку оформлення господарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності та захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання; набуття студентами досвіду роботи з господарсько-правовими документами.

Основними завданнями дисципліни є:

- оволодіння теоретичними та практичними знаннями основи організації господарської діяльності;
- набуття професійних практичних навичок належного правового супроводження такої діяльності;
- набуття навичок практичного застосування норм господарського законодавства;
- розуміння предметної області та професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;

СК 4. Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

засади правового статусу суб'єктів господарської діяльності в Україні, порядок їх створення, функціонування та припинення;

обсяг повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування, щодо регулювання господарської діяльності;

правила реєстрації суб'єктів господарювання, а також правила патентування та правила ліцензування окремих видів господарської діяльності;

визначення основних юридичних понять;

основні технічні стандарти господарської діяльності; правила здійснення господарської діяльності в окремих сферах

вміти :

визначати найдоцільнішу правову форму організації суб'єкта господарювання;

визначити обсяг повноважень органів, що здійснюють регулювання господарської діяльності;

застосовувати спеціальне законодавство щодо регулювання окремих сфер господарської діяльності;

аналізувати юридичні тексти, робити висновки щодо змісту нормативно-правових актів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 8 Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення;

ПРН 16 Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальна характеристика господарської діяльності та господарського законодавства

Поняття господарського права, господарської діяльності.

Методи регулювання господарських правовідносин.

Підприємництво як спосіб здійснення господарської діяльності.

Поняття господарського законодавства. Нормативно-правове регулювання господарської діяльності.

Тема 2. Поняття та види суб'єктів господарського права

Поняття учасника господарських правовідносин та суб'єкта підприємництва.

Утворення суб'єкта господарювання (способи та етапи утворення суб'єкта господарювання).

Установчі документи суб'єкта господарювання.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Припинення суб'єкта господарювання.

Фізична особа – підприємець.

Тема 3. Правовий статус підприємств.

Підприємство як суб'єкт господарювання. Класифікація підприємств.

Державні та комунальні підприємства.

Казенні підприємства.

Підприємства колективної власності.

Поняття та види кооперативів.

Приватні та інші види підприємств. Фермерське господарство.

Тема 4. Господарські товариства та об'єднання підприємств.

Поняття та види господарських товариств. Загальні засади правового статусу господарських товариств.

Особливості правового статусу акціонерних товариств.

Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю. Товариство з додатковою відповідальністю. Правове становище командитного товариства і повного товариства.

Установчі документи господарського товариства.

Поняття та види об'єднання підприємств.

Особливості статусу іноземних суб'єктів господарювання.

Тема 5. Державне регулювання господарської діяльності.

Поняття та форми реалізації державою економічної політики.

Державне замовлення.

Поняття ліцензування (Порядок видачі ліцензій та органи ліцензування. Види діяльності, які підлягають ліцензуванню. Припинення дії ліцензії)

Податки, патентування та стандартизація у сфері господарювання.

Правове регулювання перевірок суб'єктів господарювання.

Захист прав суб'єктів господарювання.

Тема 6. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.

Поняття правового режиму майна.

Право власності. Право оперативного управління. Право господарського відання. Право оперативного використання майна.

Джерела формування майна. Основні фонди та оборотні засоби. Статутний фонд. Резервний фонд. Порядок формування спеціальних фондів підприємства.

Особливості складу і використання майна окремих суб'єктів господарювання.

Тема 7. Господарські зобов'язання та договори.

Поняття, види та підстави виникнення господарських зобов'язань.

Виконання господарських зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Припинення, розірвання та недійсність господарських зобов'язань.

Господарське договірне право України. Поняття, ознаки та функції господарського договору.

Класифікація господарських договорів.

Форма господарського договору.

Порядок зміни та розірвання господарських договорів.

Тема 8. Публічні закупівлі.

Принципи здійснення закупівель.

Державне регулювання та контроль у сфері закупівель. Уповноважений орган та орган оскарження.

Процедури закупівлі.

Оприлюднення інформації про закупівлю. Тендерний комітет та уповноважені особи замовника.

Тендерна документація. Порядок подання тендерних пропозицій. Забезпечення виконання договору про закупівлю.

Електронний аукціон. Умови застосування конкурентного діалогу. Умови застосування переговорної процедури закупівлі. Договір про закупівлю. Основні вимоги до договору про закупівлю. Недійсність договору про закупівлю.

Змістовий модуль 2.

Тема 9. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.

Поняття, ознаки та види господарсько-правової відповідальності.

Класифікація господарсько-правових санкцій.

Функції господарської відповідальності, підстави господарської відповідальності.

Форми господарської відповідальності.

Тема 10. Правове регулювання банкрутства та фінансової реструктуризації.

Поняття та ознаки банкрутства.

Законодавство про банкрутство. Аналіз Кодексу України з процедур банкрутства.

Арбітражний керуючий: поняття, ознаки, вимоги та правовий статус.

Банкрутство юридичних осіб: процедури, стадії.

Відновлення платоспроможності фізичної особи: процедури, стадії

Закриття провадження у справі про банкрутство.

Тема 11. Правове регулювання економічної конкуренції.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття монопольного становища і природні монополії. Органи, що повноважні здійснювати нагляд за дотриманням правил економічної конкуренції.

Статус та повноваження Антимонопольного комітету України.

Поняття недобросовісної конкуренції та монополістичних порушень.

Антиконкурентні узгоджені дії.

Дискримінація суб'єктів господарювання.

Тема 12. Правове регулювання фінансової, інвестиційної та інноваційної діяльності.

Поняття та види фінансової діяльності. Поняття фінансової установи. Умови створення та діяльності фінансових установ.

Поняття та ознаки банківської діяльності. Вимоги встановлені для здійснення банківської діяльності. Банк як суб'єкт господарювання. Види банків.

Поняття, види інвестицій та інвестиційної діяльності.

Поняття інноваційної діяльності у сфері господарювання. Інвестування інноваційної діяльності. Види інноваційної діяльності. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Договір на створення і передачу науково-технічної продукції. Законодавство про інноваційну діяльність. Форми і види іноземних інвестицій.

Тема 13. Правове регулювання цін та ціноутворень.

Поняття ціни. Функції цін. Функція обліку і виміру витрат. Функція пропорційності та рівноваги. Стимулююча функція. Розподільча функція.

Цінова політика. Мета цінової політики.

Види цін. Вільні ціни та тарифи. Договірні ціни. Державні фіксовані та регульовані ціни.

Державна політика в ціновій сфері. Індикативні ціни. Оптові ціни.

Контроль за додержанням державної дисципліни цін.

Державні органи контролю за цінами

Тема 14. Благолійні організації та фонди.

Поняття благодійної організації.

Поняття благодійної діяльності.

Інструменти благодійної діяльності.

Благодійний фонд.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ				Кількість годин ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ			
	Лекції	Практичні, семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Лекції	Практичні, семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика правового статусу суб'єктів господарювання та режиму їх діяльності								
1. Загальна характеристика господарської діяльності та господарського законодавства	2	2	5					
2. Поняття та види суб'єктів господарського права	2	4	5					
3. Правовий статус підприємств	2	2	5					
4. Господарські товариства та об'єднання підприємств	2	4	5					
5. Державне регулювання господарської діяльності	2	4	5					
6. Правовий режим майна суб'єктів господарювання	2	4	5					
7. Господарські зобов'язання і договори	4	4	5					
8. Публічні закупівлі	2	4	5					
Змістовний модуль 2 Правове регулювання окремих аспектів господарської діяльності								
9. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2	2	5					
10. Правове регулювання банкрутства та фінансової реструктуризації	2	4	5					
11. Правове регулювання економічної конкуренції	2	4	5					
12. Правове регулювання фінансової, інвестиційної та інноваційної діяльності	4	4	5					
13. Правове регулювання цін та ціноутворень	2	2	5					
14. Благодійні організації та фонди	2	4	5					
Всього	32	48	70					
Підсумковий контроль: екзамен								
Разом:	годин		150					

	кредитів	5		
--	----------	---	--	--

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика господарської діяльності та господарського законодавства	2
2	Поняття та види суб'єктів господарського права	4
3	Правовий статус підприємств	2
4	Господарські товариства та об'єднання підприємств	4
5	Державне регулювання господарської діяльності	4
6	Правовий режим майна суб'єктів господарювання	4
7	Господарські зобов'язання і договори	4
8	Публічні закупівлі	4
9	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2
10	Правове регулювання банкрутства та фінансової реструктуризації	4
11	Правове регулювання економічної конкуренції	4
12	Правове регулювання фінансової, інвестиційної та інноваційної діяльності	4
13	Правове регулювання цін та ціноутворень	2
14	Благодійні організації та фонди	4
	Разом	48

6. Теми практичних занять – не передбачено

7. Теми лабораторних занять – не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика господарської діяльності та господарського законодавства	5
2	Поняття та види суб'єктів господарського права	5

3	Правовий статус підприємств	5
4	Господарські товариства та об'єднання підприємств	5
5	Державне регулювання господарської діяльності	5
6	Правовий режим майна суб'єктів господарювання	5
7	Господарські зобов'язання і договори	5
8	Публічні закупівлі	5
9	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	5
10	Правове регулювання банкрутства та фінансової реструктуризації	5
11	Правове регулювання економічної конкуренції	5
12	Правове регулювання фінансової, інвестиційної та інноваційної діяльності	5
13	Правове регулювання цін та ціноутворень	5
14	Благодійні організації та фонди	5
	Разом	70

9. Індивідуальні завдання – не передбачено

10. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
Здатність вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	Словесні методи (лекції, бесіди з формуванням проблемних завдань, дискусії); наочні методи (мультимедійні презентації); проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи; робота у групах виконання індивідуальних завдань)	усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, експрес-контроль, написання контрольної роботи.

11. Методи контролю

- Вибіркове усне опитування на семінарських заняттях;
- контролюючі тести;
- поточне оцінювання після вивчення тем;
- контрольна робота

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Активність на практичному/ семінарському занятті (опитування на семінарах, дискусії) Виконання презентації по обраній темі	Виконання тестових завдань по темах	Екзамен	Сума
30	20	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	екзамен
A	90 – 100	відмінно
B	81-89	добре
C	71-80	
D	61-70	задовільно
E	51-60	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Конспект лекцій.
3. Тестові завдання із дисципліни.

14. Рекомендована література

Законодавство:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Вісник Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України, прийнятий 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. – No 45-46, 47-48.

3. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
5. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 16 лист. 1991 р. № 1798-XII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
6. Господарський кодекс України, прийнятий 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. – No 49-50.
7. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
8. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань” від 15.05.2003 р. // ВВР України. – 2003. - No31-32. – Ст.263.
9. Закон України “Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю” від 06.02.2018 р. // Голос України. – 2018. – No50, від 17.03.2018 р.
10. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – No50-51. – Ст.384.
11. Закон України “Про кооперацію” від 10.07.2003 р. // Урядовий кур’єр. – 2003. – 27 серпня.
12. Закон України “Про благодійну діяльність та благодійні організації” від 03.07.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – No 25. – Ст.1350.
13. Закон України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень” від 01.07.04р // Офіційний вісник України 2004. -No30. – ст.1993.
14. Закон України від 02.03.2015 р. “Про ліцензування видів господарської діяльності” // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - No23. - ст. 299.
15. Закон України від 25.06.1991 року “Про охорону навколишнього природного середовища”// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – No41. – Ст.546.
16. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – No3-4. – Ст.27.
17. Закон України “Про охорону культурної спадщини” від 8 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – No39. – Ст.333.
18. Закон України від 21.05.1997 року „Про місцеве самоврядування в Україні ”// Відомості Верховної Ради України. – 1997. - No 30. – Ст. 170.
19. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23 грудня 1993 р.// Відомості Верховної Ради України. - 2001. - No43. - Ст.214.
20. Закон України від 12 травня 1991 року “Про захист прав споживачів” в редакції закону від 1 грудня 2006 р. //ВВР. 1991. No30. Ст.379.
21. Закон України від 21.06. 2012 року “Про ціни і ціноутворення” //ВВР. 2013. No19-20. Ст.190.

Базова

22. Господарське право : навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 144 с
23. Кадикало О.І. Сучасні особливості правової регламентації діяльності акціонерних товариств \ Науковий журнал Право і суспільство №4 частина 2/ 2018
24. Кадикало О.І. Бюджетування, яке орієнтоване на результат: проблеми та перспективи / Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць 2019, випуск 82 с.71-76
25. Актуальні проблеми господарського права: підручник. Особлива частина. / за ред. Щербини В.С., Резнікова В.В.. – К.: Ліра-К, 2018. – 672с.

26. Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 314с.
27. Господарське право (Загальна частина): підручник. – К.: Ліра-К, 2021. – 448с.
28. Швидка Т.І. Господарське право в схемах і таблицях. – К. : Право, 2021. – 234с.

15. Інформаційні ресурси

29. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
30. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
31. <http://www.rada.kiev.ua> — Бібліотека Верховної Ради України
32. <http://www.scilib.uniy.kiev.ua> — бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
33. <http://www.ukma.kiev.ua> — наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія
34. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> - Форум права (електронне наукове фахове видання)
35. *Офіційне представництво Президента України // Режим доступу: www.president.gov.ua*
36. *Урядовий портал : єдиний портал органів виконавчої влади України // Режим доступу: www.kmu.gov.ua*
37. *Верховний Суд України: інформаційний сервер // Режим доступу: www.scourt.gov.ua*